

Declaració del Consell Català del Moviment Europeu amb motiu del Dia d'Europa

Com cada any, cal recordar que el 9 de maig de 1950, el ministre d'Afers Exteriors de la república francesa, Robert Schuman, va fer una declaració que va suposar el primer pas per a la integració dels estats europeus en proposar que el carbó i l'acer d'Alemanya, França, i de tots aquells altres estats que s'hi volguessin adherir, es sotmetessin a una administració única conjunta, impulsant la creació de la primera Comunitat Europea, la del Carbó i la de l'Acer, origen de l'actual Unió Europea.

Ja han passat seixanta-cinc anys des d'aquella data mítica, i la integració europea ha evolucionat pas a pas i a cop de pragmatisme, com demanava un altre dels "pares fundadors", Jean Monnet, aquell qui deia que "els països d'Europa són massa petits per assegurar als seus pobles la prosperitat i els avenços socials indispensables". Ara que la Unió Europea passa per una situació ombrívola provocada pel pessimisme de molts europeistes i a causa del cop que estan significant les creixents postures euroescèptiques, cal recordar novament Jean Monnet, quan ens advertia que "els homes únicament accepten els canvis resignats per la necessitat, i només veuen la necessitat durant les crisis".

Cal recuperar el pensament dels homes que van fer possible aquest projecte d'unificació europea que ens ha donat més de seixanta anys de pau, estabilitat i prosperitat, ara que la societat europea passa per situacions que amenacen la feina feta i les conquestes assolides.

Tres grans problemes, de diferent índole però convergents, vertebreren els temps que ara viu Europa. El primer es centra en l'estancament de la seva economia, que apunta a riscos de deflació i demana noves fórmules per estimular el creixement econòmic i l'ocupació; el segon es refereix a la seguretat, ja que per primer cop des de la guerra freda, el continent veu amenaçada la seva seguretat per la crisi d'Ucraïna i els conflictes de l'Orient Mitjà, especialment en la lluita contra el terrorisme, i el tercer gira en torn de l'alarmant creixement del descontentament envers el procés d'integració europea que està donant lloc a l'augment de partits euroescèptics.

Però mentre els europeistes parlem de la necessitat de fer més Europa, els caps d'estat i de govern són reticents a cedir sobirania per avançar en l'elaboració de més polítiques comunes en terrenys com l'emigració, l'atur, el terrorisme, l'economia digital, l'energia, la fiscalitat, la seguretat, etc. És alarmant el fet que per primer cop des del llançament del projecte d'integració europea, els estats membres en lloc de convergir en les seves economies han divergit, augmentant les seves desigualtats. Això fa que els ciutadans pensin que la Unió Europea no està donant solucions als problemes actuals perquè no s'ha preparat degudament per competir en un món globalitzat.

Per posar remei a aquesta situació, la Unió Europea (que està fent esforços importants, però insuficients) ha de dotar-se, al més ràpidament possible, d'instruments semblants a aquells dels quals es beneficien els nostres socis o competidors en els mercats mundials i que, particularment en el sector de l'economia, passen per establir una política econòmica coherent, un pressupost "federal" significatiu, recursos propis adequats, una capacitat d'endeutament autònoma, una unió bancària ben estructurada sense limitacions i, en definitiva, assolir una autèntica Unió Econòmica i Monetària.

Des de 1948, el Moviment Europeu ha pressionat els governs dels estats membres per aprofundir en la integració europea cap a un horitzó federal. El Moviment Europeu va col·laborar en l'impuls dels Tractats de Maastricht i de la Constitució Europea, i va prendre partit a favor de l'elecció directa del Parlament Europeu per part de tots els ciutadans europeus i que ara hem vist ampliar gràcies a l'entrada en vigor del Tractat de Lisboa (2009), que ha permès, encara que de manera

indirecta, que els ciutadans puguin participar en el nomenament del president de la Comissió Europea. Aquest Tractat és important també perquè, per primera vegada, es reconeix formalment el paper de les autoritats locals i regionals de la UE, en particular sobre el principi de subsidiarietat, així com l'organització i la prestació de serveis públics. I en aquest sentit, cal destacar la contribució del municipalisme de Catalunya a la divulgació i defensa dels valors de la UE, sovint en coordinació amb el Consell Català del Moviment Europeu. Com més a prop se sentin els ciutadans dels poders de decisió, més factible serà la governança europea.

Aquest any 2015 pot ser l'any de la signatura del Tractat d'Associació Transatlàntica pel Comerç i la Inversió, conegut com TTIP. Les organitzacions socials de tots els estats membres europeus es queixen de la falta de transparència amb la qual s'estan portant les negociacions. Representants de sindicats, associacions sanitàries, ecologistes, etc. han alertat de les possibles pèrdues en relació amb els drets laborals, de protecció social i mediambientals que aquest Tractat pot significar. El Consell Català del Moviment Europeu demana i exigeix als governs dels estats membres i a les institucions comunitàries que negocien aquest acord que en cap cas el TTIP suposi una reducció dels estàndards que han estat assolits a Europa al llarg del seu procés d'integració.

Ara ha arribat l'hora de reclamar un nou Tractat que doni un nou impuls al procés d'integració, que el faci més democràtic, que amplii les competències compartides a aspectes com l'energia o el medi ambient que, després de més de vint anys, faci realitat el mercat interior i que molt especialment serveixi per reconsiderar quin és el paper d'Europa en el món. L'acumulació de reptes exteriors fa necessari definir i impulsar una acció exterior més estratègica i política que serveixi perquè la UE tingui una presència que correspongui al pes de la seva contribució al llarg de la història.

Finalment, cal assenyalar que aquest any 2015 ha estat proclamat l'Any Europeu del Desenvolupament. La Unió Europea és el principal donant d'ajuda al desenvolupament del món. Malgrat la crisi econòmica, la solidaritat amb els més pobres continua sent molt elevada en tota la UE amb l'acord de la majoria dels seus ciutadans. L'Any Europeu del Desenvolupament ha de ser una oportunitat per reforçar la consciència europea i demostrar als ciutadans que cada euro utilitzat beneficia no solament les persones que viuen en països en vies de desenvolupament, sinó també els mateixos ciutadans europeus.

Barcelona, 9 de maig de 2015

Consell Català del Moviment Europeu
Via Laietana, 14, baixos
08003 Barcelona
Tel. 93 487 98 15
info@ccmeur.cat